

משה (מוסיה) לנגוצקי

1986 - 1901

ראשון חלוצי ים-המלח

נולד לגולים פוליטיים במזרח סיביר. במהפכה שירת בצבא הרוסי. אחרי שחצה בדרך לא דרך את מונגוליה ומנצ'וריה הגיע ב-1921 לארץ-ישראל. עבד בייבוש ביצות, בבניין ובחקלאות. באפריל 1925 נענה לקריאתו של משה נובומייסקי, חוזה תחיית ים-המלח, ובא לחופו הצפוני של ים-המלח במסווה של רופא. הקים והפעיל אתר תצפיות וניסיונות להפקת אשלג וברום ממי הימה. כשלוש שנים שהה במקום כיהודי בודד, בסביבה עויינת ובתנאים קיצוניים. ב-1930 עם ייסוד "חברת האשלג הארץ-ישראלית" הקים את מערך השינוע של החברה, ובכללו את "מחלקת-הים" שהפעילה 25 כלי-שיט בין מפעל האשלג שבצפון ים-המלח לבין סניף החברה שהוקם בסדום. באותן שנים היה הים הקשר התחבורתי הבלעדי בין חלקי המפעל. כמפקדה הראשון של ה"הגנה" בים-המלח עסק גם בהברחת נשק מעבר-הירדן ארצה, סייע בניסויי פיתוח כלי-נשק, בהשטת יחידות פלמ"ח לאימוני אש פלוגתיים ובחילוץ ימי של סיורים ממדבר יהודה. בשל כוחו, הגינותו ואומץ לבו זכה להערצת ערביי האזור. עמד בראש המיזמים המיוחדים של חברת האשלג, ובהם הנחת צינור לרוחב הימה להעברת מי שתייה לסדום מעבר-הירדן, בדיקות היתכנות לתחבורה בין ים-המלח לבית-שאן ולעקבה, ועוד. במלחמת העצמאות, ביום 20 במאי 1948, עמד בראש מבצע השטת מאות לוחמים שפונו מצפון ים-המלח לסדום. עם תום המצור על סדום, בנובמבר 1948, נשאר במקום בראש קומץ אנשים ("קומנדו לנגוצקי") לשמור ולתחזק את המפעלים בסדום במשך ארבע שנים. בחודש מארס 1949 סייע בהשטה ובהנחתה של כוח צה"ל שכבש את מרחב עין-גדי. בשנים 1952-1969 עמד בראש מחלקת ציוד מכני כבד של חברת מפעלי ים-המלח בסדום.

ב-1962 זכה בפרס העבודה של ההסתדרות.

ב-1969 יצא לגימלאות לאחר 44 שנות פעילות באזור ים-המלח.

ב-1985 הוכתר לאזרח כבוד של המועצה האזורית תמר.

נפטר ב-1986 ונקבר בקיבוץ עין גדי, אל מול ים-המלח.